№ 6 Łuck, dnia 31 lipca 1927 r. Rok VII

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WOŁYŃSKIEGO.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Łuck, Urząd Wojewódzki Wołyński.

Cena numeru pojedyńczego wynosi 50 groszy. Dziennik wysyłany będzie po wpłaceniu kwartalnej prenumeraty. Sejmiki Powiatowe, Urzędy Gminne i Magistraty otrzymywać będą Dziennik Urzędowy w Starostwach, natomiast należytości za prenumeratę wpłacać należy w miejscowej Kasie Skarbowej na dochód budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dział II § 7 poz. 1). Pokwitowania Kas na wpłacone z powyższego tytułu sumy, należy składać w Starostwie celem przesłania tychże Urzędowi Wojewódzkiemu. Dziennik Urzędowy przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucji. Opłata za wyraz 30 groszy. Za ogłoszenia o zgubionych dokumentach 3 złote od osoby. Za rejestracje stowarzyszeń 5 złotych. Należytości z powyższego tytułu wpłacać należy również do miejscowych Kas Skarbowych

Treść:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

87.

Okólnik

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 124.

z dnia 2 czerwca 1927 r. (Nr. S.S. 3022-27)

w sprawie obowiązku gmin zapewnienia opieki społecznej.

Do Wszystkich P. P. Wojewodów (oprócz P. P. Wojewodów w Poznaniu, Toruniu, Katowicach) Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że w jednej z gmin miejskich organa policji państwowej odstawiły tułającą się na dworcu kolejowym bezdomną kobietę z dwojgiem małoletnich dzieci do gminy, w której kobieta ta była wpisana do ksiąg stałej ludności.

W związku z tem w porozumieniu z P. Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oznajmiam, że postąpienie organów policji nie było właściwe, ponieważ zasada przynależności gminnej wzgl. wpisu do ksiąg stałej ludności w myśl art. 10, obowiązującej na obszarze całego Państwa, z wyjątkiem Województw: Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego, ustawy z dnia 16. VIII 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726), nie posiada znaczenia, o ile chodzi o zapewnienie opieki społecznej.

W myśl powołanego przepisu każdy obywatel Rzeczypospolitej ma prawo do opieki tymczasowej ze strony tej gminy, w której okręgu przebywa w chwili, kiedy wynikła potrzeba opieki i to bez względu na czas trwanie pobytu. Gdyby dana gmina nie była obowiązaną do trwałej opieki (art. 8 powołanej ustawy), względnie, odesłać potrzebującego pomocy do gminy, zobowiązanej do trwałej opieki na koszt tejże gminy pod warunkami, przewidzianemi w art. 11 i 12 powołanej ustawy oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27. III. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 318).

Zgodnie z powyższem proszę Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o wydanie stosownych zarządzeń podwładnym Sobie organom, aby w przypadkach analogicznych z opisanym na wstępie zaniechały odsyłania potrzebujących opieki do gmin przynależności wzgl. do gmin, w których są wpisani do ksiąg stałej ludności, a natomiast przekazywały ich przedewszystkiem gminom, obowiązanym do udzielania opieki tymczasowej.

Dyrektor Departamentu (—) *Weissbrod.*

88.

Okólnik

Ministersterstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 136.

z dnia 1 lipca 1927 r. (Nr. Wojsk. 2522-7)

w sprawie wykonywania instrukcji meldunkowej.

Do wszystkich Panów Wojewodów.

Przy sposobności inspekcji komisji poborowych przez lotną komisję międzyministerjalną dokonano w niektórych urzędach gminnych lustracji działu meldunkoweg.o W wyniku tych lustracyj stwierdzono, że akcja meldunkowa nie jest prowadzona w sposób wskazany instrukcją Min. Spr. Wewn. z 1926 r. dla urzędów gminnych względnie meldunkowych o prowadzeniu meldunków mężczyzn, należących do rezerwy i pospolitego ruszenia oraz szeregowych służby czynnej, przebywających na urlopach.

W szególności w wielu wypadkach zauważono, że urzędy gminne zamiast księgi meldunkowej, której wzór podany jest w załączniku Nr. 2 do instrukcji, prowadzą te księgi na innych drukach, których treść rubryk nie pokrywa się z treścią podaną we wzorze Nr. 2 instrukcji.

Poszczególne rubryki nie są wypełniana w sposób rzeczowy, wskazany przepisami części III instrukcji, skutkiem czego P. K. U. dla wyjaśnienia treści nadsyłanych im kart meldunkowych muszą prowadzić niepotrzebnie korespondencję z władzami administracyjnemi względnie bezpośrednio z urzędami gminnemi. W szczególności rubryki 7 i 8 księgi meldunkowej są wypełniane w sposób, który nie ilustruje dokładnie stanu faktycznego. Rubryka 7 jest z reguły wypełniana jedynie datą i nazwą miejscowości, w której obowiązany do meldowania się zamieszkał. Nie jest natomiast wykazywanem czy obowiązany do zameldowania się zamierza w danej miejscowości zamieszkać na stałe czy też tylko czasowo. Rubryka 8 nie jest często wypełnianą, mimo że obowiązany do meldowania się zmienił miejsce pobytu względnie zamieszkania.

Ponieważ stan tego rodzaju uniemożliwia władzom wojskowym utrzymywanie w aktualności ewidencji rezerw, oraz osób mających być powołanemi do czynnej służby, zechce Pan Wojewoda w związku z zarządzeniami Min. Spraw Wewn. z dn. 6 listopada 1926 r. L. Wojsk. 2210-26 i z dnia 11 maja 1927 L. Wojsk. 1884-27 wydać stosowne zarządzenia do podwładnych władz administracyjnych i samorządowych, zmierzające do należytego założenia i aktualnego prowadzenia akcji meldunkowej.

W zarządzeniach tych prócz dyrektyw podyktowanych względami miejscowemi zechce Pan Wojewoda zwrócić uwagę, i położyć nacisk na należyte poinformowanie ludności, w szczególności obowiązanych do meldowania się o ciążących na nich obowiązkach, jak również nakazać, ażeby urzędy gminne względnie meldunkowe prowadziły księgi meldunkowe ściśle według wskazówek podanych w części III-ej instrukcji.

Przy tej sposobności przypomina się, że obowiązkowi meldowania się w urzędach gminnych względnie meldunkowych podlegają:

a) rezerwiści na zasadzie art. 73 ustęp 2-gi ustawy o powszechnem obowiązku służby wojskowej,

b) zaliczeni do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu na sasadzie art. 75 ustęp I-szy tejże ustawy,

c) zwolnieni z wojska stałego przed upływem ustawowego czasu służby czynnej na zasadzie art. 66 ustawy wojskowej,

d) zaliczeni do stanu urlopowanych t. j. poborowi skwalifikowani do kategorji A odczasu ich zakwalifikowania do chwili wcielenia do szeregów na zasadzie § 3 punkt 3 ci rozporządzenia Min. Spraw Wojsk. z dnia 29 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50 p. 302),

e) czasowo urlopowani, o ile w danej miejscowości niema załogi wojskowej lub posterunku policji państwowej.

Dla tych ostatnich urzędy gminne względnie meldunkowe prowadzą osobną książkę meldunkową wedle wzoru załącznika Nr. 4 do instrukcji.

Podsekretarz Stanu (—) *Jaroszyński.*

89.

Okólnik

Wojewody Wołyńskiego Nr. 25

z dnia 23 lipca 1927 r. (3672-Pr.)

w sprawie kasowania opłat stemplowych wnoszonych do Urzędów przez zakłady ubezpieczeń przymusowych.

Do wszystkich Panów Starostów Województwa Wołyńskiego i Panów Naczelników Wydziałów Woł. Urz. Woj.

Doszło do mej wiadomości, że urzędnicy zarówno kancelaryjni jak i referendarscy w sposób niewłaściwy kasują opłaty uiszczone na podaniach, umowach i innych dowodach za pomocą znaczków stemplowych.

W związku z tem zechcą Panowie Naczelnicy (Starostowie) wydać stosowne zarządzenia by przepisy § 166 rozp. Ministra Skarbu z dn. 20. XI. 1926. (D. U. R. P. 123, poz. 713) do ustawy z dn. 1. VII. 1926 o opłatach stemplowych (D.U.R.P. 98 poz. 570) były ściśle przestrzegane, a w szczególności aby właściwi urzędnicy referendarscy ponownie kasowali uiszczone na podaniach opłaty stemplowe w sposób przewidziany ustępem 3-im powołanego wyżej paragrafu.

Jednocześnie w uzupełnieniu pisma mego z dn. 24. III. b.r. L. 1374-Pr. podaję Panom Naczelnikom (Starostom) do wiadomości następującą wykładnię przepisów o opłatach stemplowych, tyczącą się opłat od pism wnoszonych przez zakłady ubezpieczeń przymusowych do urzędów państwowych:

(Art. 144). Pisma wnoszone do urzędów państwowych przez zakłady ubiezpieczeń przymusowych np. Kasy Chorych. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410), Zakład Pensyjny dla funkcjonarjuszy z siedzibą we Lwowie (rozporządzenie z dn. 6 sierpnia 1921 r., Dz. U. R. P. Nr. 76,

poz. 524.) Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu (rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 2 sierpnia 1920, Dz. Urz. Min. b. Dz. Pr. Nr. 45, poz. 380). Zakład ubezpieczenia od wypadków z siedzibą we Lwowie (ustawa z dnia 30 stycznia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 148, oraz rozporządzenie z dnia 7 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 512), Zakład Ubezpieczenia Urzędników Prywatnych w Poznaniu (rozporządzenie z dn. 26 maja 1926 r., Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 322), zarząd główny i zarządy obwodowe Funduszu bezrobocia (art. 17—26 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) są wolne od opłaty stemplowej na mocy art. 144 p. 2 jako wniesione przez związek przymusowy.

Wojewoda wz. (—) *Dziewałtowski-Gintowt*
Vice-Wojewoda

90.

Okólnik

Wojewody Wołyńskiego Nr. 26

z dnia 31 lipca 1927 r. (L. 3838-Pr.)

w przedmiocie wywieszania w Starościńskich pokojach przyjęć ilustracji, przedstawiających działalność Państwa i samorządu.

Do wszystkich Panów Starostów Województwa Wołyńskiego.

Celem umożliwienia ludności, oczekującej przyjęć w Starostwach zaznajomienia się ze stanem gospodarczym w różnych dziedzinach administracji państwowej samorządowej, a w szczególności ze stanem gospodarki na obszarze odnośnego powiatu, zarządzam, stosownie do okólnika Nr. 143 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 25 lipca 1927 r. Nr. OL. 2217-27 co następuje:

W starościńskich pokojach przyjęć należy pomieszczać: mapy, wykresy, fotografje i t. p. ilustracje przedstawiające graficznie stan gospodarczy w różnych dziedzinach, j. np. rolnictwa: uprawę zbóż i hodowlę zwierząt domowych, komunikacji: ilość i jakość dróg bitych, w przemyśle: ilość fabryk i warsztatów rzemieślniczych i t. p. nadto fotografję i rysunki dokonanych przez związki komunalne inwestycji i urządzeń w powiecie, wreszcie zdjęcia układu geologicznego (gleby) i osobliwszych partji samego krajobrazu powiatu.

Dla łatwiejszej orjentacji należy obrazy te i rysunki zaopatrzeć odpowiedniemi objaśnieniami.

Tego rodzaju ilustracje dadzą się wykonać przeważnie przy minimalnych kosztach, a w praktyce stać się mogą znakomitym środkiem propagandy w kierunku uświadomienia szerszych warstw społeczeństwa co do stanu i potrzeb administracyjno-gospodarczych kraju.

Wojewoda w/z. (—) *Gintowt-Dziewałtowski.*

91.

Rozporządzenie

Wojewody Wołyńskiego

z dnia 14 lipca 1927 r. (L. 5206-Sm.)

w sprawie ustanowienia targów i jarmarków w Kołkach, pow. Łuckiego.

Na podstawie §§ 6 i 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnie 21 marca 1921 roku o organizacji Władzy Adm. II instancji (Dz. Ust. Nr. 39 poz. 235), oraz art. 63 punktu 5 i art. 82 punkt 5 rosyjskiej ustawy o instytucjach ziemskich (T. II Zb. Pr. Ces. Ros. wyd. 1892 r.) zarządzam co następuje:

§ 1) Ustanawia się w Kołkach stałe tygodniowe targi i jarmarki produktami gospodarstwa wiejskiego, przedmiotami codziennego użytku i zwierzętami domowymi w każdą środę, w razie zaś przypadającego na ten dzień święta w dniu następnym oraz targi roczne w terminach 2 lutego, 22-go maja, 12 lipca i 8 grudnia każdego roku.

§ 2) Sprzedaż zwierząt domowych na targach odbywać się będzie na targowicy specjalnie do tego urządzonej na koszt gminy i pod stałym nadzorem gminnego funkcjonarjusza weterynaryjnego.

§ 3) Za korzystanie z targowicy Zarząd Gminy pobierać winien opłaty targowe w wysokości ustalonej przez Radę Gminną stosownie do art. 27-28 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. Nr. 94 p. 747), a zatwierdzonej przez Wydział Powiatowy w myśl art. 3 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 31-VIII. 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 91, poz. 527).

Wpływ z opłat będzie przeznaczony na utrzymanie targowicy i ogólne wydatki weterynaryjne gminy.

§ 4) Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

§ 5) Wykonanie rozporządzenia poleca się Panu Staroście w Łucku.

Wojewoda w/z. (—) *Sleszyński.*

92.

Rozporządzenie

Wojewody Wołyńskiego

z dnia 14 lipca 1927 r. (L. 6339-Sm.)

w przedmiocie ustanowienia targów i jarmarków w Hołownie pow. Lubomelskiego.

Na podstawie § 6 i § 17 rozporządzenia Rady Ministów z dnia 21 marca 1921 r. o organizacji Władzy Admin. II instancji (Dz. Ust. Nr. 39, poz. 235) oraz art. 63 punkt. 5 i art. 82 punk 5 rosyjskiej ustawy o instytucjach ziemskich (T. II Zb. Pr. Ros. wyd. 1892 r.) zarządzam co następuje:

§ 1) Ustanawia się w Hołownie stałe targi i jarmarki produktami gospodarstwa wiejskiego, przedmiotami codziennego użytku i zwierzętami domowymi 2 razy miesięcznie, a mianowicie co czwartku po pierwszym i piętnastym każdego miesiąca.

§ 2) Sprzedaż zwierząt domowych odbywać się będzie na targowicy specjalnie do tego urządzonej na koszt gminy i pod stałym nadzorem lekarza lub ferczera weterynaryjnego.

§ 3) Za korzystanie z targowicy Zarząd gminny pobierać winien opłaty targowe w wysokości ustalonej przez Radę Gminną stosownie do art. 27-28 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Urz. Nr. 94, poz. 747), a zatwierdzonej przez Wydział Powiatowy w myśl art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 31 sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 91 poz. 527).

Wpływ z opłat będzie przeznaczony na utrzymanie targowicy i ogólne wydatki weterynaryjne gminy.

§ 4) Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

§ 5) Wykonanie rozporządzenia poleca się Staroście w Lubomlu.

Wojewoda w/z. (—) *Śleszyński.*

93.

Rozporządzenie
Wojewody Wołyńskiego
z dnia 31 lipca 1927 r. (L. 6639-Sm.)

w sprawie zmiany dni targowych w m. Bereznem pow. Kostopolskiego.

Zmieniam § 1 rozporządzenia z dnia 13 czerwca 1925 r. L. 3176/25/SM., ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Województwa Wołyńskiego Nr. 6 poz. 133 w sprawie zmiany terminów targów i jarmarków w m. Berezmem, pow. Kostopolskiego i nadaję temu paragrafowi brzmienie następujące:

„Ustanawia się w m. Bereznem pow. Kostopolskiego stałe targi we środę każdego tygodnia oraz doroczne jarmarki w dniach 19 stycznia, 22 maja, 12 lipca i 21 września dla handlu produktami gospodarstwa wiejskiego, przedmiotami codziennego użytku oraz zwierzętami domowemi".

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Wykonante niniejszego rozporządzenia polecam P. Staroście w Kostopolu.

Wojewoda wz. *Dziewałtowski-Gintowt.*

94.

Rozporządzenie
Wojewody Wołyńskiego
z dnia 31 lipca 1927 r. (L. 6640-Sm.)

w sprawie zmiany dni targowych we Włodzimierzu.

Zmieniam § 1 rozporządzenia z dnia 13 sierpnia 1923 r. L. 5007-SM. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Województwa Wołyńskiego Nr. 6 poz. 79 w sprawie ustanowienia targów i jarmarków we Włodzimierzu i nadaję temu paragrafowi brzmienie następujące:

„Ustanawia się we Włodzimierzu stałe targi w poniedziałek i czwartek każdego tygodnia, a co osiem tygodni perjodyczne walne jarmarki dla handlu produktami gospodarstwa wiejskiego, przedmiotami codziennego użytku i zwierzętami domowemi".

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Wykonanie niniejszego polecam p. Staroście we Włodzimierzu.

Wojewoda wz. *Dziewałtowski-Gintowt.*

95.

Ruch służbowy
w Urzędzie Wojewódzkim i podległych Urzędach I instancji.

Minister Spraw Wewnętrznych

przeniósł:

Witolda Skarżyńskiego urzędnika VII st. sł. w Woł. Urzędzie Wojewódzkim do Starostwa w Łomży jako kierownika tego Starostwa.

Adama Rińkego urzędnika VIII st. sł. w Woł. Urzędzie Wojewódzkim do Województwa Tarnopolskiego.

Cezarego-Lucjana Kleina-Nanowskiego referendarza VIII st. sł. w Starostwie w Borzezinach do Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Bolesława Ostrzyckiego prow. urz. VIII st. sł. w komisarjacie Rządu m. Łodzi do Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego;

przeniósł w stan spoczynku:

Henryka Filipa Radcę Wojewódzkiego w stanie nieczynnym.

Minister Robót Publicznych

przeniósł:

inż. Stanisława Pomykalskiego w VII st. sł. kierownika Państwowego Zarządu Drogowego w kowlu na takież stanowisko do Krzemieńca.

Inż. Władysława Dunina referendarza w VII st. sł. w Woł. Urz. Woj. do Poleskiego Urzędu Wojewódzkiego w Brześciu n/B.

WOJEWODA

mianował:

Kwiryna Mańkowskiego prow. urz. IX st. sł. Woł. Urz. Wojew. pr. urz. VIII st. sł.

przyjął:

Stefana Rumistrzewicza od 15 lipca 1927 r. do 31 sierpnia w charakterze kontr. prac. XII gr. uposażenia do Starostwa w Horochowie.

przeniósł:

na etacie Min. Rob. Publ.

Witalisa Wolańskiego prow. urz. VII st. sł. z Pow. Zarz. Drogowego w Równem do Kostopola na takież stanowisko.

Michała Markowa prow. urz. IX st. sł. p.o. technika drogowego w Kowlu do Okr. Dyr. Rob. Publ. w Łucku.

96.

Ogłoszenię
o zarejestrowanych stowarzyszeniach.

Na mocy decezji Wojewody Wołyńskiego z dnia 18 lipca 1927 r. zostało wciągniete do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 517 Stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Kowlu pow. Kowelskiego na Wołyniu z siedzibą w Kowlu.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwo Wołyńskiego pod L. 518 Stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Korninie gm. Rówieńskiej pow. Rówieńskiego na Wołyniu z siedzibą w Korninie.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte po rejestru stowarzyszeń i związków Wojew. Woł. pod L. 519 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Poddębcach, gminy Poddęce, pow. Łuckiego na Wołyniu z siedzibą w Poddębcach".

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wyciągniete do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 520 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Masiurkowcach gm. Wierzbowica, pow. Krzemienckiego na Wołyńiu z siedzibą w Masiurkowcach.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związ-

ków Województwa Wołyńskiego pod L. 521 Stowarzyszenie, pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotnicznej w Gnidawie, gminy Wierzbowiec, pow. Krzemienieckiego na Wołyniu z siedzibą w Gnidawie.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 522 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Wierzbowcu, gminy, Wierzbowiec, pow. Krzemienieckiego na Wołyniu z siedzibą w Wierzbowcu.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 523 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej w Wyszogródku, gm. Wyszogródek, pow. Krzemienieckiego na Wołyniu z siedzibą w Wyszogródku.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 524 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Bereżcach, gm. Bereżce, pow. Krzemieckiego na Wołyniu z siedzibą w Bereżcach.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 18 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 525 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Szpakowie, gm. Dziatkiewickiej, pow. Rówieńskiego na Wołyniu z siedzibą w Szpakowie.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 25 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 526 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Bołotkowcach gminy, Nowomalin, pow. Zdołbunowskiego na Wołyniu z siedzibą w Bołotkowcach.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 25 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego; pod L. 527 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Zawidowie Czeskim. gminy, Chorów, pow. Zdołbunowskiego na Wołyniu z siedzibą w Zawidowie Czeskim.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 25 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 528 Stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Międzyrzeczu, pow. Rówieńskiego na Wołyniu z siedzibą w Międzyrzeczu.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 25 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń związków Województwa Wołyńskiego pod. L. 529 Stowarzyszenie pod nazwą T-wo Straży Ogniowej Ochotniczej w Łucku pow. Łuckiego na Wołyniu z siedzibą w Łucku.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 25 lipca 1927 r. zostało wciągnięto do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 530 Stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Zarudziu, gminy Zarudzie, pow. Krzemienieckiego na Wołyniu z siedzibą w Zarudniu.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 29 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 532 Stowarzyszenie pod nazwą T-wo Straży Ogniowej Ochotniczej w Leduchówce, gminy Jarosławicze, pow. Dubieńskiego na Wołyniu z siedzibą w Leduchówce.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 29 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 533 Stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Rymaczach. gm. Bereżce, pow. Lubomelskiego na Wołyniu z siedzibą w Rymaczach.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 30 lipca 1927 r. zostało wciągnięto do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 534 Stowarzyszenie pod nazwą T-wo Straży Ogniowej Ochotniczej w Hulczy Włościańskiej, gm. Zdołbica, pow. Zdołbunowskiego na Wołyniu z siedzibą Hulczy Włościańskiej.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego z dn. 30 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Wojewódzjwa Wołyńskiego pod L. 535 Stowarzyszenie pod nazwą Kółko Rolnicze „Jedność" w Marcelówce, gm. Werba, pow. Włodzimierskiego na Wołyniu z siedzibą w Marcelówce.

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskidgo z dn. 30 lipca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i związków Województwa Wołyńskiego pod L. 535 Stowarzyszenie pod nazwą T-wo Straży Ogniowej Ochotniczej w Łanowcach

Na mocy decyzji Wojewody Wołyńskiego ż dnia 18 czerwca 1927 r. zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków Województwa Wołyńskiego pod nazwą Kółko Rolnicze w Zapolu, gminy i powiatu Lubomelskiego na Wołyniu z siedzibą we wsi Zapole.

97.

WYKAZ unieważnionych kart ewidencyjnych koni w powiecie Rówieńskim za czas od 1.IV. do 30.VI. 1927 r.

Liczba porz. karty ewid.	Nazwisko posiadacza karty ewidencyjnej	Data unieważnienia karty ewidencyjnej	Data odpisiu karty ewidencyjnej	Władza wydająca odpis
2189	Nikoda Jan	17. V. 27 r.	17. V. 27 r.	Urząd Gminy Aleksandrja
2517	Zuszman Ławrin	15.IV. 27 r.	15.IV. „	„ „ Dziatkiewicze
2518	Puszkarczuk Jakób	11. V. „	11. V. „	„ „ „
563	Wietraczok Kondrat	15.IV. „	15.IV. „	„ „ Hoszcza
1063	Chomicki Włodzimierz	8.VI. „	10.IV. „	„ „ Równe
24	Trofimczuk Sidor	5.VI. „	10.VI. „	„ „ „
5241	Dmitruk Wasyl	2.VI. „	2.VI. „	„ Tuczyn
109	T-wo „Bergszloss"	27.IV. „	4. V. „	Magistrat m. Równego
1923	„ „	27.IV. „	4. V. „	„ „
1963	„ „	27.IV. „	24. V. „	„ „
120	„ „	7.IV. „	8.IV. „	„ „
115	„ „	27.IV. „	4. V. „	„ „
118	„ „	27.IV. „	4. V. „	„ „
117	„ „	27.IV. „	24. V. „	„ „
1924	„ „	27.IV. „	4. V. „	„ „

98.

WYKAZ unieważnionych kart ewidencyjnych koni w powiecie Zdołbunowskim za od. 1.IV. 27 r. do 30.VI. 27 r.

L. p. karty ewidencyjnej	Nazwisko i imię posiadacza karty ewidencyjnej.	Data unieważnienia karty ewidencyjnej	Data wydania odpisu unieważnionej karty ewidencyjnej	Władza wydająca odpis
3047/Jucz	Bondarec Nikita	25.IV. 1927 r.	25.IV. 1927 r.	Wójt Gminy Sijańce
1155/Tab.	Myśliński Ignacy	19.VI. 1927 r.	19.VI. 1927 r.	

99.

Spis

zabytków Województwa Wołyńskiego wpisanych do katalogu zabytków do końca 1926 r.

Powiat Dubieński

Dubno.

1. *Brama Łucka*—pochodzi zapewne z w. XVI i stanowi część dawnych murów obronnych miejskich. W r. 1785 była restaurowana, jak głosi napis na kartuszu barokowym. Budynek dwupiętrowy, murowany z wapienia, tynkowany, kryty blachą. Mury, grubości 2½ mtr. Charakterystyczne dwie półokrągłe wybudówki ze strzelnicami armatniemi i schody kręcone drewniane, wsparte na słupie murowanym. W ścianie szczytowej ślady właściwej bramy przejazdowej — ostrołukowej.

2. *b. Klasztor Karmelitanek i kościół p. w. Matki Boskiej Częstochowskiej*—fundowany przez Anastazję Czarnecką w 1660 r. W XIX wieku zagarnięty na klasztor męski prawosławny. Obecnie zajęty przez Braci Misjonarzy Kresowych Klasztor — piątrowy, murowany, tynkowany, kryty blachą. Ozdobiony, aż do szczytu sięgającem charakterystycznem podziemiem barokowem arkadowem. Wejście główne zdobi piękny barokowy portal. Organicznie związany z klasztorem—kościół, trzynawowy, sklepiony krzyżowo, kryty blachą, ze skromnym szczytem barkowym.

3. *Kościół p. w. Nipokalanego Poczęcia N. M. P, i św. Antoniego wraz z klasztoiem OO. Bernardynów*—wzniesione na początku XVII wieku sumptem Ks. Ostrogskich. Pierwotnie w stylu renesansowym, zostały w XIX w. przez rosjan gruntownie, a złośliwie zbizantynizowane. Obecnie zajęte przez Zakon OO. Bernadynów, Kościół orjentowany, murowany z cegły i kamienia, tynkowany, trzynawowy, sklepiony krzyżowo, kryty blachą. Pięknie ornamentowana przedsionek renesansowy i takiż portal.

Wewnątrz—ślady fresków. Klasztor — piętrowy, murowany również z cegły i kamienia, kryty blachą, sklepiony krzyżowo. Fasada dość bogato rozczłonkowana pilastrami zdobionemi na głowicach, jak również we fryzie ornamontami renesansowemi.

W kościele na uwagę zasługuje potężny świecznik mosiężny, stojący cyzelowany, dobrej roboty, o charakterze renesansowym. Na świeczniku cyzelowany napis łaciński „Constantinus Ostrogski" i data 1575.

4. *b. Zamek Książąt Ostrogskich z pałacem Książąt Lubomirskich* wzniesiony na wzgórzu nad rzeczką ikwą przez Bazylego Księcia Ostrogskiego, już w XVI wieku odpierał napady Tatarów. W 1648 i 1660 oblegali zamek Kozacy. Później przechodził kolejno do rodziny Zasławskich, Lubomirskich i Sanguszków. W w XIX częściowo przerobiony przez Rosjan. Obecnie bardzo zniszczony. Zabudowania zamku składają się z siedmiu gmachów większych, 4 bastjonów obronnych, wałów i murów fortecznych. oraz głębokiej fosy. Ozdobna brama wjazdowa barokowa z ciosu, z pięknym kartuszem, noszącym herby Lubomirskich i Sanguszków. Na uwagę zasługuje pałac, przerobiony przez Michała Ks. Lubomirskiego z końca XVIII w., z pięknemi, dotychczas zachowanemi wnętrzami, bogato ornamentowanemi, w stylu Stanisława Augusta.

Powiat Kowelski

Kowel.

5. *Kościół parafjalny p. w. św. Joachima* — zbudowany w 1854 r. ze składek parafjan. Drewniany, szalowany deskami pionowo, trzynawowy, kryty blachą. Dach łamany (polski mansard). Na kalenicy mała sygnaturka. Godna uwagi balustrada chóru muzycznego, rzeźbiona w drzewie, pięknie ornamentowana, o charakterze renesansowym.

Powiat Krzemieniecki

Krzemieniec.

6. *Dom miejski*—z końca XVIII lub początku XIX w. nosi cechy klasycystyczne. Parterowy, z mansardą, murowany, kryty gontem. Kamienne szerokie schody prowadzą na ganek wsparty czterema kolumienkami.

7. *Dworek*—z epoki klasycystycznej. Piętrowy, murowany. Z frontu cztery wysokie smukłe kolumny doryckie, sięgające gzymsu głównego i zwieńczone tympanonem, tworzą ganek. Brama wjazdowa dźwiga dwie wielkie urny kamienne.

8. *Kościół Licealny p. w. św. Stanisława Kostki*—zbudowany dla Jezuitów przez Janusza i Michała Wiśniowieckich około 1720 r. Murowany, kryty blachą. trzynawowy z transeptem, zaakcentowany dużą kopułą z latarnią. Dwie ozdobne wieże z hełmami rokokowemi urozmaicając ulice główne. Wnętrze barokowe, nawa główna sklepiona krzyżowo, boczne—szeregiem płaskich, kulistych kopułek. Od 1833 r. do 1918 służył za cerkiew prawosławną.

9. *Podjazd kościoła Licealnego*, — wraz ze schodami i wirydarzem, o cechach stylowych francuskiego „rococo", stanowi najpiękniejszą część kompozycji całości budynków licealnych. Całość kuta w trwałym wapieniu, składa się z wysokiego przymurka i szeregu słupów, ozdobionych bogato ornamentowanemi wazami rokokowemi i łącznej kraty żelaznej.

10. *Liceum*, zbudowane na szkołę i konwikt OO. Jezuitów przez Książąt Wiśniowieckich około 1720 r. Po kasacie zakonu 1775 do 1833 r. gmachy mieściły szkołę Wydziałową, później liceum T. Czackiego. Po 1833 — seminarjum duchowne prawosławne. Na całość składa się kompleks okazałych, murowanych, piętrowych, krytych blachą budowli, o charakterze rokokowym. Wewnątrz sklepienia — częściowo krzyżowe, częściowo lustrzane. W klęsłych narożach lica głównego 2 ośmioboczne bastjoniki. o hełmach rokokowych, blaszanych.

11. *Ruiny zamku Królowej Bony* — wznoszą się na wysokiej skalistej górze. Pierwsze wiadomości o zamku w 1240 r. u Nestora. Kolejno był w posiadaniu Gedymina, Kazimierza Wielkiego, Swidrygiełły, starostów Królowej Bony. Odpierał napady tatarskie i kozackie i był bogato uposażony w srodki obronne. W obecnym stanie ruiny tworzą nieprawidłowy siedmiobok i składają się z poszczerbionych murów obronnych, baszty wjazdowej z bramą gotycką i części mieszkalnej. Mury, z kamienia łupanego, posiadają w górnej części ganek ze strzelnicami, Część mieszkalna, o dwuch kondygnacjach i lochu sklepionym, posiada sklepienia beczkowe i otwory, obramione kamieniem,

Powiat Lubomelski

Luboml.

12. *Kościół parafjalny p. w. św. Trójcy* — budowany w 1412 r. przez Władysława Jagiełłę, który czas dłuższy w Lubomlu przebywał. Kościół murowany, tynkowany, kryty blachą z ciężkim szczytem barokowym i barokową sygnaturką (nieco zbizantynizowaną . Mimo częstych pożarów i przeróbek w wątku swym pozostał tworem jagiellońskim.

13. *Synagoga* — jest okazałą budowlą, noszącą cechy polskiego budownictwa renesansowego. Piętrowa, murowana z dwoma bocznemi parterowemi przybudówkami mieszczącemi loże dla kobiet. Kryta dachówką, nowszego pochodzenia, ma dachy koszowe, pogrążone, ukryte za bogato zdobioną attyką. Wnętrze sklepione wspiarają cztery słupy murowanej bimy.

Powiat Łucki

Czartorysk.

14. *Kościół parafjalny p. w. św. Józefa Oblubieńca N. M. P.* — fundoweny w latach 1637 — 39 przez Andrzeja Leszczyńskiego. W nieistniejącym obecnie klasztorze przy kościele mieścili się od 1648 — 1831 r. Dominikanie obserwanci w 1831 r. kościół zamieniono na cerkiew. Murowany, tynkowany, obustronnie, trzynawowy z transeptem. sklepiony krzyżowo. Styl barokowy. Wnętrze opustoszałe. Silne uszkodzony w czasie wojny światowej. Pod kościołem — podziemia z kilkudziesięciu mumifikowanemi zwłokami.

Łuck.

15. *Dom na dziedzińcu zamkowym* — z pierwszych lat XIX w., empirowy. Parterowy, na wysokiem podmurowaniu. Murowany z cegły, tynkowany, kryty blachą. Front ozdobiony klasycystycznym portykiem, o czterch kolumnach pseudo-doryckich, dźwigających gładki architraw i trójkątny tympanon. Schody zewnętrzne dwuramienne, z balustradą.

16. *Dworek mieszczański* — z XVIII w. Parterowy, murowany, kryty gontem z gankiem wspartym na 2 słupach.

17. *B. Klasztor OO. Berdardynów* — zbudowany z drzewa w 1643 r. w 1754 r. Ks. Karol Radziwiłł, Stanisław Pruszyński i Sobolewski, chorąży Wołyński wystawili na miejscu drewnianego murowany kościół i klasztor. W 1867 r. przerobiono kościół na cerkiew, klasztor — na więzienie. Później—klasztor mieścił kolejno: zarząd miasta, gimnazjum, obecnie zaś zajęty jest przez biura Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego. Gmach składa się ze środkowego korpusu prostokątnego i dwuch półkolistych skrzydeł. Korpus środkowy ujęty jest dwoma okrągłemi pawilonami w rodzaju bastjonów. Budynek piętrowy. murowany z cegły, tynkowany, kryty blachą, o grubych murach. Parter sklepiony krzyżowo.

18. *B. Klasztor OO. Dominikanów*, fundowany przez Władysława Jagiełłę w 1393 r. Do 1847 r. mieścił zakon Dominikanów, w tym zaś roku został przerobiony na szpital. Dwupiętrowy, murowany, tynkowany, kryty blachą. Obecna

jego szata zewnętrzna pochodzi prawdopodobnie z czasów odbudowy z końca XVIII w. Nosi zresztą i ślady przeróbek z XIX wieku.

19. *Kenasa Karaimska*, z XVII w., drewniana, kryta gontem, ma dach czterospadkowy, mansardowy, o charakterze polskim. Od frontu drewniana przybudówka wejściowa. Wnętrze bogato ornamentowane motywami roślinnemi i zwierzęcemi, pułap z kasetonem pośrodku.

20. *Kościół Katedralny dawniej OO. Jezuitów p. w. św. Piotra i Pawła* — stanowi część dawnych murów obronnych. Pierwotnym jego fundatorem był ks. biskup Marcin Szyszkowski w r. 1606. W r. 1720 restaurowany. W 1781 wyniesiony do godności Katedry. Orjentowany, murowany z cegły, tynkowany, kryty blachą, w stylu barokowym. Trzynawowy, o transepcie zwieńczonym kopułą i dwóch wieżach frontowych. Lice frontowe ozdobione pilastrowaniami, nyżami i figurami świętych. Z obu stron kościoła przejścia kryte, w formie otwartych loggi. Wewnątrz kościół sklepiony beczkowo, bogato ornamentowany, w duchu klasycystycznym.

Obraz Trójcy św. pendzla T. Ronicza.

Cudowny Obraz Matki Boskiej — przywieziony z Rzymu w 1590 r. Sukienka, wyszywana perłami, tło srebrne.

Antenendjum srebrne w. ołtarza — późno renesansowe, dużej wartości.

Obraz „Zwiastowanie“ z XV w., malowany na desce przez nieznanego autora.

Obraz św. „Marja Magdalena“ — z XVIII w., pendzla Villaniego.

Obraz „Chrzest Witolda“ — olejny na płótnie, nieznanego autora.

Portret Kanonika B. Tyszki — olejny, nieznanego autora. Szereg obrazów Tad. Komcia i Smuglewicza.

Rezurekcja — pozłacana — dar biskupa Cieciszewskiego (1827).

Monstrancja z XVIII w.

Emalja na srebrze z XVII w.

Kapa jedwabna ze złotym haftem z w. XVII.

Alba z koronki na siatce złotej z w. XVII.

Ornat biskupa Wołowicza z lamą złotą z. w. XVIII.

Kapa biskupa Naruszewicza, dar Króla Stanisława Augusta (w. XVIII).

21. *Kościół po Bernadyński, ob. Sobór* — zbudowany na miejscu starego, drewnianego kościoła, w 1754 r. przez Karola Radziwiłła. W 1867 r. przebudowany na cerkiew. Murowany, tynkowany, trzynawowy z transeptem i frontonem na ktorym ocalało bogate pilastrowanie barokowe. Sklepiony beczkowo, z lunetami i pasami sklepiennemi. Rosjanie na miejscu sygnaturki wybudowali płaską kopułę ośmioboczną, z frontu dobudowali wieżę, przerobili schody, pokryli malowidłami ściany wewnętrzne. Wewnątrz ołtarz i obrazy pseudobizantyńskie, nowszego pochodzenia i ankona empirowa.

22. *Ruiny kościoła Ormiańskiego p. w. św. Stefana* Data powstania nieznana, jednak już w 1445 r. Ks. Swidrygiełło nadał parafji ormiańskiej wieś Czeparów, koło Łucka. W XVII w. kościół był odnawiany, w 1820 r. zabrany na składy wojskowe. Wskutek pożaru pozbawiony dachu, okien, drzwi, belkowań i podłóg. W rzucie prostokątny ma dwa strome szczyty. Orjentowany na wschód, murowany z cegły palcówki. Jedno z wejść ozdobione pilasterkami kanelowanemi i gzymsikiem.

23. *Synagoga* z pierwszej połowy XVII w. Czworoboczna w rzucie, tynkowana, ze skromnie pilastrowaną attyką, dachem pogrążonym, renesansowa. Z jednego rogu wzmocniona basztą czworoboczną o trzech kondygnacjach i attyce. W attyce korpusu głównego i baszty — strzelnice. Portal wejściowy — renesansowy. Wewnątrz — sklepiona krzyżowo, z lunetami Sklepienie oparte na 4 słupach murowanej, bogato ornamentowanej bimy.

24. *Zamek Lubarta* — jeden z lepiej dochowanych polskich zamków średniowiecznych. W XI w. stał tu już zamek drewniany. W XIV w. został wzniesiony zamek murowany. Budowniczym jego był Kazimierz Wielki lub Lubart Gedyminowicz. Przebudowany, choć nieznacznie — w epoce renesansowej. W r. 1789 zburzona została część mieszkalna zamku. Wznosi się nad Styrem, a na dominującem wzgórzu i dzieli się na dwie części — zamek górny i dolny. Z dolnego zostały tylko szczątki murów i jest on oddzielony od górnego głęboką fosą, przez którą przerzucony jest most łukowy murowany. Mury obronne, okalające zamek. Górny, wysokości przeciętnie 11 metrów, murowane z cegły średniowiecznej wiśniówki zdradzają pochodzenie gotyckie i wzmocnione są 3 potężnemi basztami, Wjazdową, Swidrygiełły albo Stynową i Władyczą. Mury posiadają blanki i strzelnice gotyckie. Portal w wieży Swidrygiełły — kamienny, wczesno-gotycki. Na podwórcu, w kształcie nieprawidłowego ośmioboku, znajdują się dwie budowle późniejszego pochodzenia.

Powiat Równeński

Raśniki.

25. *Park* — zajmujący powierzchnię 14 ha, pochodzący prawdopodobnie z XVIII w. Składa się przeważnie z drzew liściastych i posiada między innemi piękną aleję modrzewiową. W parku znajdują się ruiny pałacu i oficyny z XVIII w.

Powiat Horochowski.

Kisielin.

1. *Kościół parafjalny p.w. Zwiastowania N.M.P.* Przebudowany około 1650 r. ze zboru aryańskiego istniejącego już w 1625 r. kosztem Stanisława Kowalowskiego łowczego kijowskiego. Przy kościele osadzeni OO. Karmelici. Po kasacie zakonów przemianowany na kościół parafjalny i oddany katolickiemu duchowieństwu świeckiemu. W 1915 r. silnie uszkodzony przez artylerję wojsk walczących i wynikły stąd pożar. W 1923 r. istniał zamiar odbudowania świątyni. Pozostałe ruiny dają obraz kościoła trzynawowego, murowanego z cegły tynkowanego obustronnie, ze śladami sklepień krzyżowy z lunetami, o skromnej fasadzie barokowej.

Powiat Krzemieniecki.

Krzemieiiec.

2 *Dom Juljusza Słowackiego* t. zw. Parterowy dworek mieszkalny noszący cechy epoki romantycznej z końca XVIII i początku XIX w.

Na wysokiem murowanem podziemiu, drewniany (dach czterospadkowy), kryty blachą nowszego pochodzenia, tynkowany, bielony obustronnie, z gankiem zabudowanym o czterech kolumienkach

3. *Dworek mieszczański* ul, Franciszkańska Nr. 54. Parterowy z pięterkiem nosi znamiona stylistyczne epoki romantycznej z końca XVIII i początku XIX w.

Na podmurówce, drewniany, tynkowany i bielony obustronnie, dach czterospadkowy, kryty gontem. Front ozdobiony gankiem o dwu kolumienkach, dźwigających balkon z balustradą drewnianą o deseniu swoistym utrzymanym w charakterze klasycystycznym.

4. *Dworek mieszczański* ul. Pocztowa 28. Parterowy, nosi znamiona stylistyczne epoki romantycznej z czasów istnienia Liceum Krzemienieckiego w epoce Czackiego t. j. pierwszej połowy w. XIX.

Na wysokiej murowanej suterynie, ma zrąb drewniany, tynkowany obustronnie, dach czterospadkowy kryty gontem. Front ozdobiony gankiem z trójkątnym tympanonem wspartym na czterech kolumienkach okrągłych, kamelowanych o głowicach dorychich. Przed gankiem szerokie kamienne schody— w przymurkach o linji spadzistej.

5. *Kościół OO. Franciszkanów b., dzisiaj sobór prawosławny.* Pierwotnie drewniany był kościołem parafj Uposażonym został przez królowę Bonę. Marcin Szyszkowski biskup Łucki osadził przy nim OO. Franciszkanów około 1607 r. poczem wzniesiono kościół i klasztor murowany. W 1853 r. kościół i klasztor zajęło duchowieństwo prawosławne, świątynię przekształcono na sobór, którym jest do dnia dzisiejszego.

Charakter świątyni barokowy: jest ona trzynawowa z oddzielną dzwonnicą, zakrywającą fasadę kościoła, sklepiona beczkowo z lunetami wzgl. krzyżowo, murowana, tynkowana wewnątrz i zewnątrz, kryta blachą żelazną malowaną olejno na zielono. Ta ostatnia przeróbka, jako również cebulasta, kopułka pseudo—bizantyjska na dzwonnicy, cztery obeliski o charakterze klasycystycznym i liczne drobne zmiany wewnętrzne są pochodzenia rosyjskiego i datują z czasu po 1853 r. Charakterystyczne jest ustawienie wysokiej bogato rozczłonkowanej dzwonnicy. na osi kościoła, w odległości paru metrów od fasady głównej.

6. *Sadyba Słowackich t. zw. ruiny.* Dwie ściany domu który uchodził za własność rodziny Słowackich, Służy obecnie jako ogrodzenie inspektów w ogrodzie Liceum Krzemienieckiego.

Widać z nich, iż dom Słowackich był parterowy, murowany z cegły, tynkowany i miał płaskie stropy drewniane.

Pow. Łucki.

Zaborol.

7. *Dwór Czarnieckiego b.* Należał około 1859 r. do rodziny Czarnieckich. Był tu ongi ogród angielski założony przez Miklera. Dwór dzisiejszy prawdopodobnie przerobiony przez rosjan z pałacyku pseudo-gotyckiego, wzniesionego pg. projektu znanego architekta z Dubna—Itara. Charakterystyczna loggia o dużych oknach, pod wysokim spiczastym dachem ontowym, obok rodzaj wieżyczki.

Powiat Zdołbunowski.

Ostróg.

8) *Baszta Krasnogórska.* Pochodzi zapewne z czasów, kiedy Wasyli Fiodorowicz Krasny Ks. Ostrogski otoczył miasto Ostróg murem z basztami dla obrony przed napadami tatarów, t.j. około 1430 r. Wznosi się na t. zw. Krasnej Górce przy ulicy d tejże nazwy. W 1772 właścicielem zamku a więc i baszty Krasnogórskiej był Antoni Barnaba Ks. Jabłonowski wojewoda poznański. Po powstaniu w 1863 r. zamek wraz z basztami i gruntem został skonfiskowany przez rosjan i przeszedł na własność cesarskich dóbr apanażowych. Po zwycięskiej wojnie Polski z Rosją w 1921 r. zamek przeszedł na własność Państwa Polskiego.

Baszta Krasnogórska jest to budowla okrągła w rzucie poziomym, murowana z cegły i kamienia, tynkowana zewnątrz i wewnątrz. Tynki silnie uszkodzone. Składa się z niższej części zaopatrzonej w strzelnice armatnie i dwie szerokie bramy. Górna część w kształcie renesansowej attyki. Dachu ani belkowań niema.

9. *Baszta tatarska.* Ogólne dane historyczne jak dla Baszty Krasnogórskiej (1.8). Wznosi się przy ul. Tatarskiej zwanej tak, jak również i Baszta od jeńców tatarskich, których w 1508 r. Konstanty Iwanowicz ks. ostrogski po zwycięskiej bitwie, w tej dzielnicy Ostroga osadził.

Murowana z cegły i kamienia, prostokątna w rzucie, tynkowana obustronnie, przyczem tynki silnie uszkodzone, bez dachu drzwi i okien, nie złączona z murami miejskiemi, których ślady są jednak widoczne. Charakter ornamentów w górnej części baszty—renesansowy.

10. *Baszta zamkowa.* Najlepiej zachowana z trzech istniejących dzisiaj baszt obronnego zamku Ks. Ostrogskich. Wznosi się w narożniku podwórca zamkowego. Ogólne dane historyczne jak dla Baszty Krasnogórskiej (1.8).

Murowana, w rzucie półokrągła, z cegły i kamienia, bez dachu i belkowań, tynkowana obustronnie, tynk w wielu miejscach uszkodzony. Charakterystyczna górna część z blankami nad attyką o charakterze wczesno-renesansowym. Pod attyką konsole kamienne podtrzymujące półkoliście sklepione łęczki w rodzaju machikułów.

11. *Cerkiew Bohojawlenja.* Wzniesiona sumptem Wasyla Fiodorowicza ks. Ostrogskiego około 1421 r. Zrujnowana, wskutek braku opieki, w końcu XIX w. Przejęta przez duchowieństwo rosyjskie i odrestaurowana nieumiejętnie po 1886 r. przyczem zatraciła swój pierwotny charakter, który był wczesno-renesansowy.

Dzisiaj jest to budowla murowana z cegły i kamienia tynkowana obustronnie i bielona, o pięciu kopułach na wysokich latarniach w kształcie potężnych baszt. Kopuły kryte złoconą blachą miedzianą, w łuskę. Na lewo od głównych drzwi wejściowych na ścianie zewnętrznej malowidło ścienne, przedstawiające grupę świętych otaczających księgę Ewangelji; charakter malowidła bizantyjski.

12 *Kł Farny p.w. Wniebowzięcia N.M.P.* Przerobiony około 1540 r. przez Eljasza ks. ostrogskiego ze spichrza murowanego. Przy kościele było dwuch Dominikanów.

Ks. Anna Aloiza Chodkiewiczowa przybudowała z prawej strony kaplicę N.M.P. Różańcowej. Przy końcu w. XVIII Anna ks. Jabłonowska fundowała drugą kaplicę z lewej strony kościoła.

W wielkim ołtarzu cudowny wizerunek Chrystusa. Kościół restaurowany około 1886 r. Dzisiaj jest to świątynia o charakterze klasycystycznym, murowana, tynkowana, kryta blachą, z kopułą na skrzyżowaniu nawy z transeptem. Wejście frontowe ozdobione portykiem wspartym na czterech kolumnach rzymsko-doryckich, o trójkątnym tympanonie.

13. *Synagoga.* Obecnie bez wartości artystycznej. Zniszczona zewnętrznie przez nieumiejętne odnowienie w początkach w. XX.

14. Zamek Ks. Ostrogskich b. pawilon, dzisiaj Muzeum im. Ks. Ostrogskich. Ogólne dane historyczne jak dla Baszty Krasnogórskiej (1.8).

Budowla murowana z cegły i kamienia, piętrowa od podwórca zamkowego, trzypietrowa od podwala. Najwyższa kondygnacja nowszego pochodzenia. Wejście do dolnej kondygnacji od strony podwórca przez dużą bramę ostrołukową o profilowanym, gotyckim okroju. Na wewnętrznej ścianie piętra data 1538 wyskrobana w tynku. Nad bramą kartusz kamienny z herbem Ostrogskich i rodzin spokrewnionych. Najwyższa kondygnacja o płaskich drewnianych stropach mieści muzeum im Ks. Ostrogskich. Dolne kondygnacje sklepione kopulasto nie są narazie zużytkowane.

15. Zbiory Muzeum im. Ks. Ostrogskich. Znajdują się w pawilonie zamku Ks. Ostrogskich (patrz Nr. 14). Składają się z 256 numerów ułożonych w tymczasowym spisie, przeważnie 1⁰ obrazów, sztychów, rysunków i fotografji dotyczących zamku i rodziny Ks. Ostrogskich 2⁰ z aktów dawnych (w. XVI—XVII) związanych z historją rodziny Ostrogskich.

3⁰ niewielkiej ilości mebli z XVIII—XIX. 4⁰ kilku egzemplarzy porcelany polskiej i obcej, 5⁰ niewielkiej ilości wykopalisk przedhistorycznych, 6⁰ tkanin i ubiorów cerkiewnych. Zbiory nieuporządkowane.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

OGŁOSZENIA.

Sołtys wsi Oderady gminy Ołyka pow. Łuckiego zgubił pieczęć z napisem: „Sołtys wsi Oderady gm. Ołyka pow. Łucki".

Zagubiono w przesyłce pocztowej pozwolenie na prawo jazdy samochodem wydane przez Okr. Dyrekcję Robót Publ. w Krakowie za Nr. 47242-Gr 1 kat. 2a., prolongowane w Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Łucku na imię Aleksandra Kobelewa, które unieważnia się.

Stała komunikacja samochodowa Kowel—Ratno uruchomiona przez sp. w Kowlu, ogłoszona w Dzienniku Urz. Woj. Woł. Nr. 5 odbywa się 6 razy tygodniowo.

Zagubione paszporty i dokumenty.

Unieważnia się następujące zagubione lub skradzione dokumenty.

Appel Gottfid zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Włodzimierz 23.X. 1924 r. Nr. 640.

Dobrowolski Rafał zgubił akt uznania obywatelstwa polskiego wydany przez Starostwo Dubieńskie dnia 16.V 1923 r.

Frydental Hersz zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Włodzimierskie 7.VII. 1923 roku Nr. 109765-1257.

Gelmont Lejzor zgubił kartę pobytu Nr. 1262 wydaną przez Starostwo Rówieńskie dn. 5.VI. 1925 r. Ł. 35284-25.

Jedynakowi Kalistratowi spaliły się w czasie pożaru: 1) dowód osobisty wydany przez Starostwo Włodzimierskie w dniu 7.VII. 1924 r. za Nr. 1988 Serja A Nr. 110497, 2) książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. Włodzimierz 15.III. 1923 r. Nr. 4884,

3) książka inwalidzka wydana przez P. K. U. Włodzimierz 24.VIII. 1922 r. Nr. 18.

Kesel Hersz zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Włodzimierz 20.I. 1923 r. Nr.17138.

Klepuszewskiemu Stanisławowi spaliło się zaświadczenie graniczne wydane przez Starostwo Rówieńskie w dniu 12 maja 1923 r. za Nr. 1526.

Kidyba Władysław zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. we Włodzimierzu dn. 1.X. 1926 r. Nr. 923.

Kriczman Idel Judko zgubił kartę pobytu wydaną przez Starostwo Rówieńskie dn. 19.VIII. 1925 r. L. 1381.

Klurfajnowi Aronowi skradziono dowód osobisty wydany przez Starostwo Krzemienieckie dn. 4.VII 1923 r. L. 3218-1138.

Lichterowi Natanowi skradziono dowód osobisty Dz. Nr. 1 L. 1149 Ser. A. Nr. 113551 wydany przez Starostwo Lubomelskie dn. 14 VI. 1924 r.

Leń Bazyli zgubił kartę pobytu wydaną przez Starostwo Rówieńskie dnia 28.VI. 1923 r. L. 63-675.

Marchewka Józef zgubił książeczkę wojskową wydaną mu przez P. K. U. Włodzimierz 15.VI. 1923 r. Nt. 1416.

Mielniczuk Dymitr zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Krzemienieckie dn. 5.IV. 1922 r. L. 3740.

Mikosz Władysław zgubił pozwolenie szoferskie Gr. I kategorja 2b wydane w 1926 r. przez Urząd Wojew. Woł. (Okr. Dyrekcję Robót Publicznych).

Ossowski Bronisław zgubił dowód osobisty Nr. 1 wydany przez Starostwo Mławskie Ser. A L. 491415 ewid. 1201 dn. 24.VIII. 1923 r.

Pawlukowi Semenowi skradziono dowód osobisty wydany przez Starostwo Krzemienieckie dnia 9.III.1923 r. L. 10933.

Perel Mordko Lejzor zgubił dowód osobisty wydany przez b. Naczelnika I Rejonu powiatu Kowelskiego w 1922 roku Nr. 1326.

Rejzelman Jankiel zgubił poświadczenie Nr. 1077 wydane mu przez Komisję Poborową w Równem dnia 21.V. 1926 r.

Unieważnia się legitymację urzędową wydaną Rudowskiej Marji przez Kuratorjum w Równem, skradzioną w dn. 20 sierpnia 1926 r. na linji kolejowej Brześć — Kowel.

Szyłan Charyton zgubił zaświadczenie graniczne wydane przez Starostwo w Równem 12.III. 1922 r. za Nr. 226.

Szuliniewicz Jan zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Horochowskie dn. 18.I. 1926 roku Wz. Nr. I Ser. A. Nr. 102778.

Szytman Roman zgubił zaświadczenie graniczne wydane przez Starostwo Kostopolskie dnia 5.III. 1925 r. Nr. 1719.

Zaklicki Józef zgubił dowód osobisty Wz. Nr. 1 wydany przez Starostwo Rówieńskie dnia 24.X. 1924 r. Nr. 8929 ser. N. 336931.

Zelmisz Wolf zgubił dowód osobisty wydany przez b. Starostwo w Ostrogu 15.V. 1922 roku L. 428-III.

Przemówienie Pana Wojewody Wołyńskiego Wł. Mecha,

wygłoszone w Niskieniczach, pow. Włodzimierskiego w dn. 10.VII 27 r. przy grobie b. Wojewody Kijowskiego — Adama Kisiela.

Na wielkich równinach Wschodniej Europy, po których odbywały się w wiekach dawniejszych wędrówki ludów, pustoszące tę krainę i uniemożliwiająca rozwój życia normalnego, w IX i X wieku powstały dwa wielkie słowiańskie państwa Polska i Rosja, które wiekami wzrastały i wzmacniały się, tworząc z czasem wielkie mocarstwa. Inne powstające obok nich mniejsze państwa miały charakter albo czasowy, albo też wchodziły z czasem w skład państw wielkich, jak to miało miejsce z państwem Litewsko-Ruskiem, które złączyło się na podstawie Unji z Rzecząpospolitą Polską. Geograficzne i historyczne położenie ziem ruskich między państwami rosyjskiem i polskiem nadawało krainie tej charakter przejściowy, a wiekowe walki z zaborczymi koczującymi narodami, jak Chazarowie, Tatarzy i inne nie sprzyjało normalnym warunkom pracy, utrwalenia się instytucji społecznych i państwowych i rozwoju kultury. Sytuacja ta wytworzyła również specyficzną psychologję ludności. Mus trzymania w jednym ręku lemiesza, jako narzędzia kultury, w drugiej zaś miecza dla obrony przed najazdami sprzyjały wytworzeniu się wśród ludności obok psychologji spokojnej pracy — psychologji swawoli, łatwych zdobyczy w najazdach na ziemie tatarskie lub inne, sprzyjało działalności ludzi o bujnych i niepohamowanych temperamentach.

W sytuacji tej Rzeczpospolita Polska miała z ludnością ziem ruskich—ukraińskich wielkie trudności; trudności te ujawniły się w buntach kozackich 1648 r. Wielcy mężowie stanu zarówno polscy, jak ruscy rozumieli trudności i sytuację ogólną, to też rodziła się w nich myśl pokojowego rozstrzygnięcia trudności dla dobra rozwoju obu narodów. Zrównanie praw różnych religji, zrównanie praw społecznych na wzór tego, co było w samej Rzeczypospolitej, wyrobienie wśród ludności instynktu do pracy, któraby umożliwiała ekonomiczny i kulturalny rozwój ziem ruskich, zasada zgodnej współpracy obu narodów, to były myśli ożywiające niektórych mężów stanu. Do tych ludzi należał Adam, syn Grzegorza Kisiela, Wojewoda Czernikowski, a później Kijowski. Nie obca mu też była myśl polityczna rozwiązania sprawy ziem ruskich w oparciu się Rusi na Państwo Polskie. Przejściowe ziemie ruskie musiały się oprzeć politycznie na jednym z państw, albo na Rosji, albo na Polsce. I widział on w Rosji despotyzm, podeptanie praw obywatela, uniemożliwienie rozwoju cech narodowych, a w Polsce konstytucję, wolność obywatela, możność swobodnego wyznawania swojej religji i rozwoju kulturalnego. I Wojewoda Adam Kisiel, jako wierny syn swego narodu ruskiego, szczery wyznawca religji greckiej, a jednocześnie dobry obywatel Rzeczypospolitej, podjął się roli medjatorskiej w walkach między Kozakami a Rzecząpospolitą. Medjatorstwo to nie udało mu się. Sprawy zaszły zbyt daleko, namiętności ludzkie i ambicje przeważyły nad rozumem stanu i rozsądkiem. Zrażony niepowodzeniami, potępiony zarówno przez Polaków jak i Rusinów, pomawiany o zdradę przez jednych i drugich, umarł ze skargą i bólem duszy w 1653 r. Umarł człowiek, ale ideje, które mu przyświecały, żyły dalej. Już w 1659 r. z ducha

jego poczęta zawarta została między Kozaczyzną a Rzeczpolitą Polską umowa hadziacka, która pozostała do dziś wielkim pomnikiem idei zbratania się dwóch narodów. W umowie tej podkreślone były zasady tolerancji religijnej, przyznania dygnitarstwa senatorskiego dla Metropolity prawosławnego i 4-ch władyków, przyznanie dygnitarstw szlachcie wyznania greckiego, ustanowiono ilość wojska kozackiego i hetmana wojsk ruskich, postanowiono założyć akademję nauk w Kijowie na wzór krakowskiej, postanowiono, aby oba narody wspólną przeciw wrogom miały radę i siłę, mówiono o konieczności opanowania dla rozwoju obu narodów morza Czarnego. Umowa kończyła się ogólnem zdaniem, że oto wracają „wolni do wolnych, równi do równych, zacni do zacnych". Los historji nie pozwolił jednak zrealizować się umowie. Ziemie ruskie w większości odeszły do państwa Rosyjskiego, a osłabiona Rzeczpolita znów również jako państwo upadła. Ale znów zmieniło się koło historji i po 300 prawie latach powstało Państwo Polskie, a ziemie ruskie częściowo przeszły do tego państwa. Siłą oręża Polskiego w sojuszu z armją ukraińską wyrwana została z objęć anarchji oraz swawoli część ziem ukraińskich, znów przed społeczeństwem polskiem i ruskiem powstało to samo historyczne zagadnienie, co przed trzystu laty: walka ze swawolą i anarchją, tworzenie warunków spokojnej pracy dla rozwoju kultury narodu, zadanie współżycia braterskiego obu narodów na tej ziemi i myśl polityczna oparcia się Rusi—Ukrainy na państwie Polskiem. To też, gdy powstało Państwo Polskie, jako przedstawiciel Jego Rządu na tych ziemiach, uważałem za swój obowiązek złożyć hołd prochom Wielkiego męża stanu, uczcić wielkiego syna narodu ruskiego, wyznawcy religji greckiej. Niech duch Jego przypomina nam o wielkich myślach, które go ożywiały i wskaże, że choć człowiek umarł, to myśli jednak pozostały trwałe i żyją wśród nas.

Dr. Państw. Łuck. 1213. 17.VIII. 27 250